ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
Γ΄ ΤΑΞΗΣ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ ΚΑΙ ΕΠΑΛ (ΟΜΑΔΑ Β΄)
ΤΡΙΤΗ 2 ΙΟΥΝΙΟΥ 2015
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΑΡΧΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΩΡΙΑΣ
ΜΑΘΗΜΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΓΙΑ ΟΛΕΣ ΤΙΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ
ΣΥΝΟΛΟ ΣΕΛΙΔΩΝ: ΤΡΕΙΣ (3)

ΟΜΑΔΑ ΠΡΩΤΗ

ΘΕΜΑ Α

Α1. *Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν, γράφοντας στο τετράδιό σας, δίπλα στο γράμμα που αντιστοιχεί σε κάθε πρόταση, τη λέξη* **Σωστό**, *αν η πρόταση είναι σωστή, ή* **Λάθος**, *αν η πρόταση είναι λανθασμένη.*

α. Η μεγάλη εξειδίκευση των ανθρώπων σε μια δραστηριότητα που συχνά είναι πολύ περιορισμένη, μετατρέπει την εργασία σε ανιαρή απασχόληση.

β. Οι ανάγκες ως σύνολο δεν είναι απεριόριστες και καθεμία ανάγκη ξεχωριστά υπόκειται σε προσωρινό κορεσμό.

γ. Με σταθερή τη ζήτηση, όταν μειώνεται η προσφορά, αυξάνεται η τιμή ισορροπίας, ενώ η ποσότητα ισορροπίας μειώνεται.

δ. Ο αριθμός των επιχειρήσεων, ως παράγοντας επηρεασμού της προσφοράς, αφορά αποκλειστικά την ατομική καμπύλη προσφοράς.

ε. Η έννοια της αγοράς περιορίζεται σε ένα γεωγραφικό χώρο.

Μονάδες 15

Στις παρακάτω προτάσεις **Α2** *και* **Α3** *να γράψετε στο τετράδιό σας τον αριθμό της πρότασης και, δίπλα του, το γράμμα που αντιστοιχεί στη σωστή απάντηση.*

Α2. Η εισοδηματική ελαστικότητα ενός αγαθού είναι —2, όταν:

α. αύξηση του εισοδήματος των καταναλωτών κατά 10% προκαλεί αύξηση της ζήτησης κατά 20%
β. μείωση του εισοδήματος κατά 5% προκαλεί αύξηση της ζήτησης κατά 10%
γ. μείωση του εισοδήματος κατά 12% προκαλεί αύξηση της ζήτησης κατά 6%
δ. αύξηση του εισοδήματος κατά 10% προκαλεί μείωση της ζήτησης κατά 5%.

Μονάδες 5

Α3. Ο νόμος της φθίνουσας απόδοσης αρχίζει να λειτουργεί, όταν:

α. το μέσο προϊόν είναι ίσο με το οριακό προϊόν
β. το συνολικό προϊόν γίνεται μέγιστο
γ. το οριακό προϊόν γίνεται αρνητικό
δ. το οριακό προϊόν αρχίζει να μειώνεται.

Μονάδες 5

ΟΜΑΔΑ ΔΕΥΤΕΡΗ

ΘΕΜΑ Β

Β1. Από τους προσδιοριστικούς παράγοντες της ζήτησης:

α. να περιγράψετε τις προτιμήσεις των καταναλωτών (μονάδες 5)

β. να περιγράψετε τις τιμές των άλλων αγαθών (μονάδες 12) και να κατασκευάσετε τα αντίστοιχα διαγράμματα (μονάδες 8).

Μονάδες 25

ΟΜΑΔΑ ΤΡΙΤΗ

ΘΕΜΑ Γ

Δίνεται ο παρακάτω πίνακας που αφορά την παραγωγή και το κόστος παραγωγής μιας επιχείρησης στη βραχυχρόνια περίοδο λειτουργίας της (δεν απαιτείται η αντιγραφή του πίνακα στο τετράδιό σας):

Προϊόν (Q)	**Μεταβλητό κόστος (VC)**	**Μέσο μεταβλητό κόστος (AVC)**	**Οριακό κόστος (MC)**
0	0	—	—
20	200	10	10
60	480	8	7
150	750	5	3
180	900	5	5
200	1200	6	15
210	1500	7,15	30

Γ1. Να κατασκευάσετε τον πίνακα προσφοράς της επιχείρησης.

Μονάδες 4

Γ2. Να υπολογίσετε διαδοχικά την ελαστικότητα της προσφοράς καθώς αυξάνεται η τιμή. Να χαρακτηρίσετε την προσφορά με βάση την τιμή της ελαστικότητας (δεν απαιτείται η μετατροπή των κλασμάτων σε δεκαδικούς αριθμούς).

Μονάδες 5

Γ3. Επιπλέον των δεδομένων του παραπάνω πίνακα, η επιχείρηση, κατά την ίδια χρονική περίοδο, δαπανά για ενοίκιο 150 χρηματικές μονάδες και για ασφάλιστρα 50 χρηματικές μονάδες. Όταν η επιχείρηση παράγει 200 μονάδες προϊόντος, να υπολογίσετε:

α. το μέσο συνολικό κόστος (ATC) (μονάδες 6)

β. το μέσο σταθερό κόστος (AFC) (μονάδες 2).

Μονάδες 8

Γ4. Αν η επιχείρηση παράγει 210 μονάδες προϊόντος και θέλει να μειώσει το κόστος της κατά 420 χρηματικές μονάδες, να υπολογίσετε πόσες μονάδες πρέπει να μειώσει το παραγόμενο προϊόν της.

Μονάδες 8

ΟΜΑΔΑ ΤΕΤΑΡΤΗ

ΘΕΜΑ Δ

Οι συναρτήσεις ζήτησης και προσφοράς στην αγορά ενός γεωργικού προϊόντος είναι $Q_D=400—10P$ και $Q_S=100+10P$ αντίστοιχα, όπου Q_D η ζητούμενη ποσότητα, Q_S η προσφερόμενη ποσότητα και P η τιμή.

Δ1. Να υπολογίσετε την τιμή και την ποσότητα ισορροπίας της αγοράς του αγαθού.

Μονάδες 4

Δ2. Το κράτος, προκειμένου να προστατέψει το εισόδημα των αγροτών, επιβάλλει κατώτατη τιμή πώλησης του αγαθού $P_K=20$ χρηματικές μονάδες. Να υπολογίσετε:

α. το πλεόνασμα που δημιουργείται στην αγορά από την επιβολή της κατώτατης τιμής (μονάδες 3)

β. τα συνολικά έσοδα των αγροτών, όταν το κράτος αγοράσει το πλεόνασμα στην κατώτατη τιμή P_K (μονάδες 3)

γ. την επιβάρυνση του κρατικού προϋπολογισμού από την αγορά του πλεονάσματος (μονάδες 3).

Μονάδες 9

Δ3. Να υπολογίσετε το χρηματικό όφελος των αγροτών, μετά την επιβολή της κατώτατης τιμής P_K.

Μονάδες 6

Δ4. Αν το κράτος με την κατάλληλη πολιτική επηρεάσει τους αγρότες που παράγουν το προϊόν και η συνάρτηση προσφοράς γίνει $Q'_S= 60+10P$, να υπολογίσετε τη μεταβολή της κρατικής επιβάρυνσης στην ίδια κατώτατη τιμή $P_K=20$ χρηματικές μονάδες.

Μονάδες 6

ΟΔΗΓΙΕΣ (για τους εξεταζομένους)

1. **Στο εξώφυλλο** του τετραδίου να γράψετε το εξεταζόμενο μάθημα. **Στο εσώφυλλο πάνω-πάνω** να συμπληρώσετε τα ατομικά στοιχεία μαθητή. **Στην αρχή των απαντήσεών σας** να γράψετε πάνω-πάνω την ημερομηνία και το εξεταζόμενο μάθημα. **Να μην αντιγράψετε** τα θέματα στο τετράδιο και **να μη γράψετε** πουθενά στις απαντήσεις σας το όνομά σας.
2. Να γράψετε το ονοματεπώνυμό σας στο πάνω μέρος των φωτοαντιγράφων αμέσως μόλις σας παραδοθούν. **Τυχόν σημειώσεις σας πάνω στα θέματα δεν θα βαθμολογηθούν σε καμία περίπτωση**. Κατά την αποχώρησή σας να παραδώσετε μαζί με το τετράδιο και τα φωτοαντίγραφα.
3. Να απαντήσετε **στο τετράδιό σας** σε όλα τα θέματα **μόνο** με μπλε ή **μόνο** με μαύρο στυλό με μελάνι που δεν σβήνει. Μολύβι επιτρέπεται, **μόνο** αν το ζητάει η εκφώνηση, και **μόνο** για πίνακες, διαγράμματα κλπ.
4. Κάθε απάντηση επιστημονικά τεκμηριωμένη είναι αποδεκτή.
5. Διάρκεια εξέτασης: τρεις (3) ώρες μετά τη διανομή των φωτοαντιγράφων.
6. Ώρα δυνατής αποχώρησης: 10.00 π.μ.

ΣΑΣ ΕΥΧΟΜΑΣΤΕ ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ
ΤΕΛΟΣ ΜΗΝΥΜΑΤΟΣ

ΑΡΧΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΩΡΙΑΣ

ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΤΑ ΘΕΜΑΤΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ 2015

ΟΜΑΔΑ Α

ΘΕΜΑ Α

Α1. α. Σωστό, **β**. Λάθος, **γ**. Σωστό, **δ**. Λάθος, **ε**. Λάθος

Α2. β.

Α3. δ.

ΟΜΑΔΑ Β

ΘΕΜΑ Β

Β1. α. σελ. 34,35 σχολικού βιβλίου
σελ. 35,36 σχολικού βιβλίου
και τα διαγράμματα της αντίστοιχης θεωρίας

ΟΜΑΔΑ Γ

ΘΕΜΑ Γ

Γ1.

Συνδυασμοί	P=MC	Qs
Α	**5**	**180**
Β	**15**	**200**
Γ	**30**	**210**

Γ2. $E_{S_A} = \frac{1}{18} < 1$ ανελαστική προσφορά.

ΒΑΚΑΛΗΣ ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ

$\boldsymbol{E_{S_B} = \frac{1}{20} < 1}$ ανελαστική προσφορά.

Γ3. FC=200 (ενοίκια και ασφάλιστρα)

Q	VC	FC	TC	ATC	AFC
200	1200	200	1400	7	1

Γ4.
1ος τρόπος

$$MC = \frac{\Delta VC}{\Delta Q}$$
$$30 = \frac{-300}{\Delta Q} \Leftrightarrow \Delta Q_1 = -10$$
$$15 = \frac{-120}{\Delta Q_2} \Leftrightarrow \Delta Q_2 = -8$$

$$\Delta Q = -18$$

2ος τρόπος

$$1500 - 420 = 1080$$

Οριοθετώ το VC=1080

Q	VC
180	900
x	1080

$$MC = \frac{\Delta VC}{\Delta Q}$$

$$15 = \frac{1080-900}{x-180} \Leftrightarrow x = 192$$

$$\Delta Q = 192 - 210 = -18$$

ΟΜΑΔΑ ΤΕΤΑΡΤΗ

ΘΕΜΑ Δ

Δ1. $P_E = 15, Q_E = 250$

Δ2. α.
$Q_D = 200$
$Q_S = 300$
$Q_S - Q_D = 100\ μονάδες\ πλεόνασμα$

ΒΑΚΑΛΗΣ ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ

β. $Συνολικά\ Έσοδα = \ P_K \cdot Q_S = 20 \cdot 300 = 6000$

ή

$P_K \cdot Q_D + P_K \cdot πλεόνασμα$
$20 \cdot 200 + 20 \cdot 100 = 6000$

γ. $Επιβάρυνση\ Κρατικού\ Προϋπολογισμού = P_K \cdot πλεόνασμα = 2000$

Δ3. $Έσοδα\ 1 = P_E \cdot Q_E = 15 \cdot 250 = 3750$
$Έσοδα\ 2 = 6000$
$ΔΕσόδων\ 6000 - 3750 = 2250$

Δ4. $Q'_S = 60 + 10P_K = 260$

$Q_D = 200$

$Πλεόνασμα\ 260 - 200 = 60$
$Επιβάρυνση1 = 2000$
$Επιβάρυνση2 = 60 \cdot 20 = 1200$
$ΔΕπιβάρυνση = 1200 - 2000 = -800$

ΒΑΚΑΛΗΣ ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ